

Goede voorbeelden van palliatieve zorg

De brug
tussen onderzoek en praktijk

Programma Palliatieve Zorg
Verbeterprogramma Palliatieve Zorg

Goede voorbeelden van palliatieve zorg

De palliatieve zorg in Nederland is goed en van hoog niveau. Er is echter nog een kwaliteitsslag te maken. Onderzoek en ontwikkeling zijn hierbij van groot belang, maar daarmee zijn we er niet. De resultaten van onderzoek moeten in de zorgpraktijk een blijvende plaats krijgen. Pas dan verbetert daadwerkelijk de kwaliteit van leven van mensen met een levensbedreigende aandoening, en dat van hun naasten.

Twee ZonMw-programma's voor de palliatieve zorg

Vanaf 2006 voert ZonMw, in opdracht van het ministerie van VWS, het programma Palliatieve Zorg uit. Een onderzoeksprogramma dat gericht is op het verwerven van kennis over goede palliatieve zorg. Het Verbeterprogramma Palliatieve Zorg, dat is gestart in 2012, wil de palliatieve zorg verbeteren door het toepassen van bestaande kennis en inzichten in de praktijk. Door kennis, opgebouwd en ontwikkeld in het onderzoeksprogramma, toe te passen in de praktijk via het verbeterprogramma, slaat ZonMw de brug tussen het onderzoek en de praktijk van de palliatieve zorg.

Goede Voorbeelden Programma Palliatieve Zorg

- 1 Palliatieve zorg bij dementie** Dit project stimuleert vroegtijdige inzet en verbinding tussen dementieketens en Netwerken Palliatieve Zorg (NPZ).
- 2 Buddyzorg** Een werkpakket waarmee instellingen buddy's kunnen toevoegen aan het zorgaanbod om de kwaliteit van leven en de regie voor ongeneeslijk zieken te vergroten.
- 3 De Informare** De Informare biedt op maat alle benodigde informatie waardoor patiënten en hun naasten overzicht en regie krijgen over de palliatieve zorg.
- 4 Mantelzorgondersteuning in de palliatieve zorg** Scholing en training helpt zorgverleners om beter in gesprek te gaan met de mantelzorger over de geboden zorg.
- 5 Zorgpad Stervensfase** Een instrument voor het leveren van goede palliatieve zorg in de laatste dagen van het leven.
- 6 Het PaTzproject** Samenwerking tussen alle hulpverleners rondom de patiënt vergroot de kwaliteit in de palliatieve thuiszorg.
- 7 Signalering in de palliatieve zorg** Een stappenplan dat verzorgenden ondersteunt bij het signaleren en monitoren van klachten en verschijnselen en deze bespreekbaar maakt.
- 8 Eeuwig leven** Beter samenwerken door een musical voor en door netwerkpartners.
- 9 Handreiking voor de implementatie en verankering van een Zorgprogramma Palliatieve Zorg voor grote organisaties.**

Goede voorbeelden

Een van manieren waarop de twee ZonMw-programma's samenwerken, is de ontwikkeling en toepassing van Goede Voorbeelden van palliatieve zorg. In het onderzoeksprogramma zijn negen goede voorbeelden van palliatieve zorg, afkomstig uit het veld, beter beschreven en onderbouwd. Dit resulteert in inzichten en methodieken die gereed zijn om door het veld in de praktijk te worden ingevoerd. Binnen het Verbeterprogramma Palliatieve Zorg is voor de eerste subsidieronde een aanbod van Goede Voorbeelden vastgesteld die, volgens een onafhankelijk commissie, al geschikt zijn om te implementeren in de zorgpraktijk. Zorgaanbieders kunnen projectvoorstellen indienen om zo'n 'Goed Voorbeeld' te implementeren in de eigen organisatie. Vijf Goede Voorbeelden uit het onderzoeksprogramma worden op deze manier nu geïmplementeerd.

De criteria voor Goede Voorbeelden in het onderzoeksprogramma zijn vooral gebaseerd op wetenschappelijke onderbouwing en beschrijving van het Goede Voorbeeld. Bij de selectiecriteria van het Verbeterprogramma gaf de directe toepasbaarheid in de praktijk de doorslag. Het aanbod van Goede Voorbeelden in het Verbeterprogramma wordt nog uitgebreid. Daarbij worden ook nieuwe resultaten van projecten uit het onderzoeksprogramma meegenomen.

Goede Voorbeelden Verbeterprogramma Palliatieve Zorg

- Besluitvorming in de palliatieve fase (palliatief redeneren)** Lespakketten voor medewerkers en implementatiebegeleiders om goede besluitvorming te realiseren.
- Implementatie richtlijn palliatieve sedatie** Handvatten om de richtlijn in de praktijk toe te passen en de samenwerking rondom palliatieve sedatie in de 1^e lijn vorm te geven.
- De Informare** De Informare biedt op maat alle benodigde informatie waardoor patiënten en hun naasten overzicht en regie krijgen over de palliatieve zorg.
- Mantelzorgondersteuning in de palliatieve zorg** Scholing en training helpt zorgverleners om beter in gesprek te gaan met de mantelzorger over de geboden zorg.
- Zorgpad Stervensfase** Een instrument voor het leveren van goede palliatieve zorg in de laatste dagen van het leven.
- Het PaTzproject** Samenwerking tussen alle hulpverleners rondom de patiënt vergroot de kwaliteit in de palliatieve thuiszorg.
- Signalering in de palliatieve zorg** Een stappenplan dat verzorgenden ondersteunt bij het signaleren en monitoren van klachten en verschijnselen en deze bespreekbaar maakt.
- Inspiratiecyclus STEM (Sterven op je Eigen Manier)** Deskundigheidsbevordering en bewustwording voor zorgprofessionals en leidinggevend in de palliatieve zorg.
- Proactieve zorgplanning in de palliatieve zorg** Training en handvatten voor huisartsen om hen te helpen om als coördinator tot een proactieve palliatieve zorgplanning te komen.

Programma Palliatieve Zorg

Het programma Palliatieve Zorg richt zich op het verbeteren van de palliatieve zorg door onderzoek en ontwikkeling. Het gaat om palliatieve zorg voor patiënten en hun naasten, ongeacht waar de patiënt zich bevindt en vanaf het moment dat duidelijk is dat de patiënt niet meer beter wordt.

Verbeterprogramma Palliatieve Zorg

Het verbeteren van de palliatieve zorg door bestaande kennis en inzichten in de praktijk toe te passen; dat is waar het Verbeterprogramma Palliatieve Zorg voor staat. Het programma richt zich hierbij op de zorg thuis, in verpleeg- en verzorgingshuizen en in ziekenhuizen.

Meer informatie over beide programma's is te vinden op www.zonmw.nl/palliatief

Nederlandse organisatie
voor gezondheidsonderzoek
en zorginnovatie

Laan van Nieuw Oost-Indië 334
2593 CE Den Haag
Postbus 93245
2509 AE Den Haag
Telefoon 070 349 51 11
Fax 070 349 51 00
info@zonmw.nl
www.zonmw.nl